

KIZIL İNEK EFSANESİ: MESCİD-İ AKSA'YI NASIL TEHDİT EDİYOR?

[Ziyad Abhays](#)
[Siyaset Köşesi](#)

İsrail'in 12. kanalı, Mübarek Mescid-i Aksa'nın yerine iddia edilen Süleyman Mabedinin dikilmesi hususunda, dini Siyonist tartışma hakkındaki [rapor](#) ve düşüncesini yenilerken, ihtilalci hükümet ve Siyonist varlığın, bu planlamayı tüm saçmalığı ve hesaplanmamış sonuçlarına rağmen, ne kadar benimsediğini ifade etti. 29 Temmuz 2023 Cumartesi günü yayımladığı raporda, **tapınak gruplarının**¹ ithal ettiği 5 ineğe odaklandı. Bahsi geçen ineklerin, Mescid-i Aksa'ya yeni dayatmaların doğruluğu ile ilgili rolüne dikkat çekti. Bu durum, dava üzerinde durmayı gerektirdiği gibi, dini manası ve doğuracağı sonuçlar üzerinde durulması gerektiğini de yeniden gündeme getirmiş oldu.

TAPINAKÇI GRUPLAR VE DİNİ SİYONİZM HAKKINDA (Giriş Bilgisi):

Tapınak grupları, Süleyman Mabedinin kurulması hedefi doğrultusundaki Siyonist dini akımı temsil etmektedir. Bu akım Siyonizm'i, sadece Yahudilerin varsayılan bir millet olarak kendi vatanlarını

¹ Fanatik ortodoks yahudi hareketi

inşa etme iddiasından ziyade, aynı zamanda Tevrat'taki dini ve milli bir fikir olarak yorumlamaktadır. Bu akım, milliyetçi ve dini bir akım olarak, Yahudi milliyetçiliğini Tevrat'taki dini temeller üzerinde yeniden yorumladığı gibi, aynı zamanda Tevrat'taki dini metinleri de Milliyetçi ve Siyonist bir bakış açısıyla yeniden yorumlamaktadır. Böylece, Tanrının şeriatına göre yaşayan, onun iradesi doğrultusunda hareket eden ve bu iradenin merkezinde Süleyman mabedini inşa etme arzusu olan, laik siyasi varlıktan, Yahudi, Rabbani ve siyasi bir varlığa geçiş sağlanmaktadır.

Bu akım, Siyonist hareketin ortaya çıkışı ve siyasi varlığın kuruluşu sırasında marjinal olan bir akım iken, bugün genişleyip, yükselmekte olan, Batı Şeria'daki yerleşimin savaşı öncüsü haline gelmiştir. Kudüs'ün dini kimliğini belirlemeye çalışan ve Laik Siyonist Parti (Likud) gibi ulusal-seküler güçler ile Yahadut **Hatora** ve **Şas** gibi geleneksel dini güçler arasındaki denge noktasıdır. Bu durum, şu anda iktidardaki Netanyahu koalisyonunun bel kemiğini oluşturuyor ve politikalarını dayatma konusunda onu koalisyonun en etkili tarafı haline getiriyor. Bu düşünceye inanan milletvekillerinin sayısı mevcut 120 üyeli Knesset'te ² 27'ye ulaşırken, bugün Netanyahu hükümetinde 32 bakanlık koltuğundan 15'ine de sahiptir. Daha fazla bilgi için: [İsrail Demokrasisi bitti mi?](#) Başlıklı yazıya bakabilirsiniz.

Yükselişi sırasında, bu akım; dini ihlalleri meşrulaştırmayı, işgal politikası gereği, toprak ve nüfus düzeyindeki işgal faaliyetlerinin bir çeşidi olarak şekillendirdi. Özellikle Müslüman mukaddeslerini hedef alarak bunların yerine Yahudilerin mukaddeslerini koyma hedefi taşımaktadır. Bunların merkezinde Kudüs'teki Mescid-i Aksa, İbrahim Camii ve Nablus'taki [Yusuf'un kabri](#) gibi yerler bulunmaktadır. Beytüllahim'deki Bilal bin Rabah Camii ve bazı [İslami mezar yerleri](#) de buna dahil edilmektedir.

² İsrail parlamentosu (Yasama organı) Knesset kelimesi İbranicede meclis anlamına gelmektedir.

Nisan 2022 günü sabah namazından sonra Mescidi Aksayı, Müslümanları çıkardıktan sonra işgal güçleri korumasında basan yerleşimciler (A.A)

NEDEN TAPINAK GRUPLARI KIZIL İNEĞİ PROPAGANDA EDİYOR?

Tapınak Grupları, Mescid-i Aksa'yı sözde Süleyman Mabedi olarak adlandırarak taraftarlarını baskına teşvik etmeye çalışırken şunun farkındaydı: Yahudilerin bu mekâna girişini engelleyen dini liderler arasında bir fikir birliği vardır. Bu iki sebebe dayanmaktadır: **Birincisi**, Süleyman Mabedi'nin inşası ve ona giriş, Mesih'in gelmesi veya Süleyman Mabedi'nin gökten indirilmesi gibi tanrısal eylemlere bağlıdır ve bunların beklenmesi gereklidir. **İkincisi**, Süleyman Mabedi'ne giriş için gereken temizlenme şartını haiz muasır bir Yahudi bulunmamasıdır ve bu şart yerine getirilmediği takdirde "Süleyman Mabedine Giriş" yani Mescid-i Aksa'yı fiilen işgal etmek, Tanrı'nın cezasını çekeceği şeklinde algılanır.

Siyonist dini akım, tabiatı itibarıyla kurtuluş arayan akımdır. İnsan eyleminin kurtuluşun kaynağı olduğuna ya da en azından beklenen kurtarıcının gelmesi için gerekli bir ön kabul oluşturduğuna inanılır. **Birinci şart**, yani (Süleyman Mabedi'nin inşası ve ona giriş) pratikte atlanmıştır. **Ancak, ikinci şart** olan Süleyman mabedine giriş için temizlenme şartı hala aşılamamıştır.

Yahudi şeriatında necasetin kaynağı, vücuttan çıkan sıvılar, adet ve lohusalıktır. Bunlardan su kullanılarak farklı törenlerle temizlenilir. O şeriate göre en büyük necaset kaynağı ise, bir ölüye dokunmak, onunla bir ev veya hastanede aynı çatı altında bulunmak, hatta mezarlığa girmek bile bu duruma dahildir³. Bu büyük necaset bir kişiye bulaştığında, o kişi bu necaseti başka Yahudilere

³ Abdu'l-Wehhab el-Mesiri, Siyonizm, Yahudilik ve Yahudiler ansiklopedisi, C5, S.243

dokunarak yayabilir ve bu nedenle, bugün tüm dünya Yahudilerinin (necis olduğuna dair) bir fikir birliği vardır. İşte bu sebeple, resmi Yahudi hahamlığı, Aksa'ya baskın yapmayı reddeder ve baskıncıların sayısı sınırlıdır. Hatta dini Siyonist savunucu ve müridleri, bu şartı korur. Örneğin Maliye bakanı **Bezalel Smotrich** bile bu şart sebebiyle Aksa'ya hiç baskın düzenlememiştir⁴.

Bu büyük necasetten temizlenme işlemi, kızıl ineğin külleri vasıtasıyla olur: İki yaşını doldurmuş, renginde tek bir tüy farklılığı olmayan, sütü sağılmamış, tarla sürmemiş, araba sürmede kullanılmamış, hiç doğurmamış, herhangi bir fiziksel kusuru olmayan bir inek olmalıdır. Bu inek kesilir, sedir ağacı odunu ve bir tutam **hyssopus otu** ile birlikte yakılır. Ardından bu karışım, bir akarsudan alınmış suyla karıştırılır. Bu karışımdan azıcık alınır, ölü necasetine maruz kalanlara serpilir ve böylece manevi bir **temizlenme** töreni gerçekleşmiş olur. Bu işlem, pratikte manevi temizlenme ritüelidir. Bu işlemi yönetecek kişinin mutlaka Harun peygamberin -İslami bakış açısına göre- neslinden gelen bir kâhin (rahip) olması gerekmektedir. Onun soyuna dayanan kahinlerin rolü, Yahudiler ile Rab arasındaki bereket aktarımı, temizlenme ve tövbelerin kabul edilmesi hususlarında aracılık yapmalarından dolayı ayrı bir ehemmiyet kazanmıştır⁵.

Tapınak grupları, bu karmaşık temizlenme töreninin onları izole edilmişlikten kurtaracağına ve dini Siyonist taraftarlarının söylemlerine cevap olarak Mescid-i Aksa baskınlarına daha aktif katılacaklarına inanıyorlar. Ayrıca, **zaman ve mekân paylaşımı** ve Süleyman Mabedinin manevi temellerini atma stratejisiyle kademeli olarak Süleyman Mabedini kurma hedeflerine ulaşacaklardır. Bu şekilde, günlük baskın sayısı yüzlerden binlere çıkacak ve büyük bayramlarda binlerden (bugüne kadar ulaşılan günlük en büyük baskın yapan yerleşimci sayısı 2.200'dür.) on binlere çıkacak. Bu hedefi abartılı bir şekilde milyonlarca kişiye ulaştıracakları söylenmektedir⁶...

Daha fazlası için "[Aksayı yıkmaya doğru.. Süleyman mabedi grupları hakkında ne biliyorsunuz?](#)" başlıklı yazıya bakabilirsiniz.

Aynı zamanda, Tapınak grupları bu kızıl ineği "[Yahudi tarihindeki onuncu" olarak görüyor.](#)" Onun İsa'nın dönemini başlatacağını, Mesih'in inişi ve Süleyman Mabedinin inşası için bir adım

⁴ Hahamlık, Yahudi kanunlarına göre Yahudilerin girişinin yasak olduğunu teyit eden bir tabela asmıştır. Bu durum, büyük olaylardan sonra, son olarak ulusal güvenlik bakanı İtemar Ben Givirin göreve başlamasından 7 ay içinde mescidi aksaya üçüncü kez baskın düzenleme niyetini açıkladıktan sonra Sefarad baş hahamı tarafından yeniden gündeme getirilmiştir.

⁵ Abdu'l-Wehhab el-Mesiri, Siyonizm, Yahudilik ve Yahudiler ansiklopedisi, C4, S.152

⁶ İslam vakıfları idaresi tarafından açıklanan veriler ve araştırmacı tarafından belgelenmiş verilere göre, bu baskın 7.8.2022 tarihinde gerçekleşti. Bu baskın, 'Süleyman mabedinin tahrib edilmesini anma' etkinliği sırasında gerçekleşti. Tapınak yanlısı aşırı grupların bir günde rekor sayıda işgalci toplamayı hedefleyen bir etkinlikti.

olacağını iddia ediyorlar. Bu çabalarıyla, Tanrı'nın eyleme geçmesini sağlayacak beşerî bir görevin yerine getirildiğine inanıyorlar.

KIZIL İNEK TÖRENİ DAYATMALARI İÇİN YOĞUN GAYRET SARFETME

Bu temizlenme töreninin, Tapınak grupları tarafından gerçekleştirilmesi için iki temel gerekliliğe ihtiyaç duyulmaktadır: Kâhin sınıfını yeniden canlandırmak ve kızıl ineği bulmak. Tapınak Enstitüsü, 1987 yılında kuruluşundan bu yana, bunları yerine getirmeyi kendine hedef edinmiş ve hedefini gerçekleştirmek için çaba harcamaktadır. Bu hedefle, Harun soyundan gelen Yahudileri araştırıp bularak, rahiplik sınıfını canlandırmaya çalışmakta ve onların doğum ve yetiştirilme süreçlerinde, ölü necasetinin kendilerine bulaşmasını engelleyerek, temiz kalmalarını sağlamaktadır. Ardından, Tevrat ve Talmud'da tarif edilen ritüelleri öğrenmeleri ve Tapınak'taki ibadetleri yönetebilmeleri için eğitilmektedirler. Bununla birlikte, [elbiseleri](#) ve eşyaları hazırlanmaktadır. Sonrasında ise kendilerine beyaz elbiseler giydirilerek, Mescid-i Aksa'ya girmeleri zorunlu hale gelecek ve bu ritüelleri gerçekleştirmek üzere [liderlik etmeye](#) mecbur edileceklerdir. Enstitü, bu hedefi büyük ölçüde başarmak üzere ve bu, Aksa'nın doğu köşesinde periyodik olarak gerçekleştirilen "kahinlerin bereket duası" namazlarında açıkça görülmektedir.

Kızıl ineği bulmak için, Enstitü neredeyse kurulduğu tarihten itibaren özel bir program yürütmektedir ve 1997 yılında iki yaşını doldurmuş fakat kriterleri karşılamayan [bir aday bulunduğunu](#) duyurmuş ve 2002 yılında [tekrar](#) aynı durum yaşanmıştır. Sonra Enstitü, 12 Haziran 2014 tarihinde Amerika'da benzer bir dananın doğduğunu [duyurmuştur](#).

12 Temmuz 2015 tarihinde Enstitü, işgal altındaki Filistin'de kızıl inek yetiştirilmesi için bir program başlatma kararı aldı ve [halktan gelen bağışlarla](#) dondurulmuş embriyoların inek rahmine yerleştirildiği süreci başlatmak için kampanya düzenledi. Bu metodla Tevrat kehanetini gerçekleştirmeyi amaçlayan "[İsrail'de Kızıl Dana Yetiştirme](#)⁷" adlı bir programı başlatmış oldu. 4 Eylül 2018 tarihinde Enstitü, bu program kapsamında donmuş embriyolar kullanarak gerçekleştirilen ve aynı kriterleri karşılamaya aday doğumu ilan edilirken, bu ineğin de [sartları gerçekleştirmediği](#) duyuruldu.

⁷ Indiegogo kampanyasının maksadı 125 bin dolarlık bir hedefe ulaşmaktı, ancak bunun sadece 40 bin doları toplandı.

“İsrailin kuruluşu” adlı örgütten üyeler, Beysan yakınlarındaki bir çiftlikte kırmızı sığırların önünde poz verdi. 27 Nisan 2023 tarihinde çekilen fotoğraf. (Fransız haber ajansı)

Şu anki girişim, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği için daha büyük bir pazar olan Amerika Birleşik Devletleri'ne taşındı, biyoteknolojinin daha ileri bir şeklinin kullanılmasının pek uzak olmadığı görülmektedir. Bu girişim, "[İsrail'i kurma](#)" adını taşıyan bir sağcı Siyonist örgütten maddi destek ve ilgi gördü. Bu örgüt, ABD'deki İncilci Hristiyanların bağışlarıyla finanse edilen bir kardeş fonlayıcı da buldu. Amerika Birleşik Devletleri'nin Teksas eyaletinde⁸ "[Trinity Cross](#)" adını taşıyan çiftlik, yaşları 6 ay ila 1 yaş arasında değişen kızıl inek sürüsünün yetiştirilmesini yönetti. Daha sonra, özelliklerini⁹ karşılamak için en iyi beş aday sığır seçilerek, 15 Eylül 2022'de işgal altındaki Filistin'e hava yoluyla sevk edildi. Bu sürü şu anda, kuzeyde Beysan'daki Tapınak [Enstitüsüne bağlı bir çiftlikte](#) yetiştirilmektedir.

Bugün İsrail medyasının bu konuda kopartılan fırtınanın kaynağı, Siyonist yerleşim birliğindeki (dikey ayrılığın arttığı ortamda)¹⁰, bu kurtarıcı akımın mantık ve akıldan uzak ideolojilerine rağmen hükümetten destek almasıydı. Bu kucaklama girişimi mevcut Başbakan Benjamin Netanyahu'ya atfedilmeye çalışılmaktadır. Gerçek şu ki, bu yükseliş, Gantz'ın Netanyahu ile oluşturduğu koalisyon hükümetlerinde veya şu anki laik muhalefet lideri Yair Lapid'in, dini Siyonist akıma üye olan Naftali Bennett ile oluşturduğu hükümetlerde bile devam etmiştir. Bennett döneminde beş inek ithal edildi ve Kudüs ve Miras Bakanlığı ile Tarım Bakanlığının genel müdürleri, bu ithalatı kolaylaştırmak için çeşitli

⁸ The Thigpen Ailesine ait olan ve Dallas şehrinin batısındaki Godleyde bulunan çiftlik, kendini "At Biniciliği için Hristiyan Tesisi" olarak tanımlamaktadır.

⁹ İki yaşını doldurmuş, renginde tek bir tüy farklılığı olmayan, sütü sağılmamış, tarla sürmemiş, araba sürmede kullanılmamış, hiç doğurmamış, herhangi bir fiziksel kusuru olmayan bir inek olmalıdır

¹⁰ Tapınak grupları kendi içlerinde fikir ayrılığında olduğu için dikey bölünme söz konusudur.

kolaylıklar sağladı. Havaalanında, Tapınak gruplarından 300 aktivistin katıldığı bir karşılama töreni düzenlenerek Kızıl inek ile temizlenme törenlerinin yapılacağı Zeytin Dağında bir park projesi sunuldu. (Z. Dağı için bir park projesi)

Sonuç olarak, Tapınak grupları tarafından bu beş ineğin şartları karşılayacakları konusunda gösterilen büyük inanç, muhtemelen açıklanmayan biyoteknolojik yöntemlerin kullanılmasından kaynaklanıyor olsa da bugüne kadar, Kızıl inek için düzenlenen 36 yıllık araştırma süreci şimdiye kadar dört gerçekleşmeyen duyuruyla neticelendi. Bununla birlikte, bu sefer de başarısızlıkla sonuçlanması kesin olmadığı gibi, beşinci duyuruda başarılı veya başarısız olma ihtimalleri düşünülmelidir.

İsrailli çocuklar, Beysan yakınlarındaki bir çiftlikte "İsrail kurma" grubu için Texas'tan ithal edilen beş sığra bakıyorlar. (Fransız Haber Ajansı)

KIZIL İNEĞİN ŞARTLARI GERÇEKLEŞİRSE NE OLUR?

12. kanalın Kızıl inekle ilgili raporunun yorumlanması ile ilgili yapılan haber ve analizler, Filistin ve Arap medyasında çoğu zaman doğru olmayan abartılı bir şekilde aktarılmasını zikredebiliriz. Misal olarak, bazı haberler, beş inekten birinin kesilmesinin kesinlikle "Süleyman Mabedinin İnşası" anlamına geldiğini belirtmiştir. Aslında, kızıl bir ineğin kesilmesi ve onunla temizlenme, Süleyman Mabedine gelen ziyaretçi sayısını artırabilir, ancak kesinlikle "Süleyman Mabedinin İnşası" anlamına gelmez. İneğin kesilmesinin doğrudan inşaya yol açacağı sonucunu çıkarmak, Filistinlilerin tepki gücünü küçümsemek olur ve daha önce Kudüs'ün kimliğini değiştirerek, Yahudileştirme girişimlerindeki onlarca Aksa müdafaası ve feda olma mücadelelerini boşa çıkaran ve tüm müdafaa deneyimlerini göz ardı etmek olur.”

Yahudi Paskalya bayramı esnasında yerleşimcilerin Mescid-i Aksaya baskınıni engellemek maksadıyla Kıbli mescidin önünde ribat yapan Filistinliler.5 Nisan 2023 (Muammer ıvad/Çin Haber Ajansı)

“Daha açık bir ifadeyle, ilahi temizlik ritüeli olan kızıl inek gerçekleşirse, bu, dindar Siyonist kitleleri daha etkin bir şekilde harekete geçirerek Mescid-i Aksa baskınlarına ve Süleyman mabedi inşa planlarına daha fazla katılım sağlanması anlamına gelir. Bu kitle, Siyonizmin eksik özünü temsil eden bir grup olarak bu projeye yoğun ilgi göstermektedir ve Süleyman mabedi inşası insan çabasının, Tanrısal müdahaleyi çekmek için bir önşart olduğu inancıyla hareket etmektedir. Bu müdahale, Siyonist varlığını tüm krizlerinden çıkaran bir dönüşüm getirecektir.

2021’e kadar, resmi istatistiklere göre Yahudi toplumunun dini bağlantılarını "dini Siyonizm" adı altında ayırmıyordu, ancak dindar Siyonistlerin diğer dini gruplardan farklılaştığının ve siyasi olarak yükseldiğinin farkına varılmasıyla bu ayırım yapılmaya başlanmıştır. İsrail resmi istatistiklerine göre, bugün dini Siyonistler **Siyonist varlığın içerisinde toplumun %16'sını oluşturarak**, nüfusları yaklaşık 1,1 milyon kişiye ulaşmaktadır. Bu kesimin yüksek doğurganlık oranı göz önüne alındığında, yetişkinlerin sayısı yaklaşık 400 bin civarı olabilir. Bu kesim, Tapınak gruplarının hitap edeceği potansiyel kitle olarak değerlendirilebilir, diğer geleneksel dindar (Haredi) ve dindar milliyetçi kesimlerin de katılım ihtimalleri ve mümkünlüğü göz önünde bulundurulmalıdır.

Günümüzde Tapınak gruplarının aktif üye sayısı hakkında kesin bir istatistik yoktur, çünkü sempatican sayısı, katılımcı sayısından çok daha fazladır. Ancak günlük ortalama 200 baskınla ve **2022'de 48 bin baskınla** ifade edilmiş yıllık istatistiklere bakıldığında, mantıklı bir tahminle aktif Tapınak gruplarının sayısının 10-15 bin civarında olduğu söylenebilir. Bu sayılardan her birinin mescidi Aksa’ya yılda 4-5 kez baskın yaptığı söylenebilir, zira aynı kişilerin baskın yaptığına dair deliller mevcuttur.

Eğer Tapınak grupları, Siyonist cemaatin %10-15'ini etkileyip Mescid-i Aksa'ya aktif baskınlar düzenlemeye teşvik ederse ki bu hareketliliği artırma adına yüksek bir tahmindir, siyasi duyarsızlık, kişisel durumlar, coğrafi uzaklık ve güvenlik meseleleri dikkate alındığında, tapınak gruplarının aktif cemaati 40 bin ila 60 bin arası olabilir. Bu da günlük ortalama baskın sayısının dört kat artmasına, günlük ortalama baskının 800 kişiye ulaşacağına, yıllık baskın sayısının ortalaması ise 200 bin civarına çıkmasına neden olabilir. Baskın yapacak en yüksek sayının ise, büyük Yahudi bayramlarında 9 bin baskıncıya ulaşması muhtemeldir.

Bu rakamların gerçeğe dönüşmesi durumunda ise, Mescid-i Aksa'yı Müslümanların kutsal olmaktan Yahudi ile Müslümanların ortak kutsal alan hanesine fiilen taşımak ve işgal polisinin varlığını ve gücünü artırmak anlamına gelir. Buna ek olarak, işgal polisinin mescidi Aksa'da sayı ve çeşitlilik bakımından yeniden şekillenmesi demektir, böylece içinde ve çevresinde merkez noktalarını daha fazlaştıracığı anlamına da gelmektedir. Yine yeni kapılar, bekleme alanları ve güvenlik önlemleri gerekecektir. Bu nedenle, geçen yıl boyunca işgal polisinin Esbat kapısını ve Mübarek Mescidi Aksa'nın kuzey doğusundaki Gazali sahasını kullanma planları için yapılan yoklamaları açıklamaktadır.

Kızıl ineklerin ortalama yaşama ömrüne bakıldığında ise ilk inek Tevrat şartlarına uyumlu kalması halinde 2023 yılının ekim ayında, son inek ise 2024 nisan ayında kesim yaşına girmeye adaydır. Bir ineğin külü, Siyonist varlıktaki tüm Yahudilerin manevi temizlenmesine yetebilir, çünkü bu ritüel için gereken kül miktarı çok azdır. Kudüs'e yapılması planlanan bu yeni saldırının tahmini başlama tarihi Tevrat kutlaması olan 24-25 Mart 2024 tarihindedir, bu da Ramazan ayının 2.haftasına denk gelmektedir. Bahsi geçen tarihten 1 ay sonra ise Tevrat'taki Paskalya Bayramına denk gelir.

Sonuç olarak, kızıl inek ritüeli politikanın ve siyasi gelişmelerden uzak ve ilgisiz bir olay gibi görünse de, eğer gerçekleşirse ortalama olarak Mescidi Aksa'ya baskın yapan kişi sayısını 4 katına çıkaracak ve işgal polisinin Mescid-i Aksa'daki rolünü ve varlığını artıracaktır. Ayrıca, yeni kapı ve alanların Siyonist hakimiyetin sınırlarının genişlemesi anlamına gelir, bu da Mescidi Aksa'yı fiilen ortak kutsal bir mekân kategorisine taşır ve kimliği üzerindeki çatışmanın daha kalıcı ve patlayıcı hale gelmesine neden olur. Bu sebeple bu gelişmeye karşı hazırlık yapmak ve önceden tedbir almak için ayrı bir inceleme gerekmektedir.

Bu makale: metras.co (metras.co) sitesinden tercüme edilmiştir. metras.co | متراس

Ayşe İBRAHİMOĞLU GÜNER

İSTANBUL

Eylül 2023